

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>Kuras valsts tiesības jāpiemēro? Kuras valsts tiesības jāpiemēro?

Malta

1 Tiesību avoti

1.1 Valsts tiesību normas

Dalībvalsts tiesību akti ir noteikti ar likumu (t.i., rakstītie tiesību akti). Tie ir brīvi pieejami Maltas likumu [tīmekļa vietnē](#). Tā kā Malta pievienojās Eiropas Savienībai 2004. gadā, tās tiesību sistēmā ietver arī ES normatīvos aktus, kas ir tieši piemērojami vai transponēti Maltas tiesību aktos un kas galvenokārt dominē par vietējo likumdošanu.

Kaut arī precedenta princips Maltas tiesību aktos nav noteikts un Maltā nav jāpiemēro, Maltas tiesas parasti cenšas izvērtēt iepriekšējos spriedumus, īpaši Apelācijas tiesas un Konstitucionālās tiesas (abas ir Maltas augstākās instances tiesas) lēmumus.

1.2 Daudzpusējas starptautiskās konvencijas

1961. gada 5. oktobra Konvencija par ārvalstu publisko dokumentu legalizācijas prasību atcelšanu

1965. gada 15. novembra Konvencija par tiesas un ārpustiesas civillietu un komercietu dokumentu apriti ārvalstīs

1970. gada 18. marta Konvencija par pierādījumu iegūšanu ārvalstīs civillietās un komercietās

1980. gada 25. oktobra Konvencija par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem

1980. gada 25. oktobra Konvencija par tiesu starptautisko pieejamību

1985. gada 1. jūlija Konvencija par aizgādību, kas piemērojama mantošanas tiesībās, un tās atzīšana

1988. gada 25. janvāra Konvenciju par savstarpēju administratīvo palīdzību nodokļu lietās

1992. gada 16. janvāra Konvencija arheoloģiskā mantojuma aizsardzībai

1993. gada 29. maija Konvencija par bērnu aizsardzību un sadarbību starpvalstu adopcijas jautājumos

1996. gada 19. oktobra Konvencija par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem

Konvencija par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, kura atvērta parakstīšanai Romā, 1980. gadā

2005. gada 30. jūnija Konvencija par tiesas izvēles līgumiem

2007. gada 23. novembra Konvencija par starptautisku bērna pabalstu prasību izpildi un citiem ģimenes uzturēšanas veidiem

2007. gada 23. novembra Protokols par uzturēšanas pienākumiem piemērojamiem tiesību aktiem

Tāpat Malta ir ratificējusi vairākus Apvienoto Nāciju līgumus; ratificēšanas statusu var apskatīt [šeit](#).

1.3 Svarīgākās divpusējās konvencijas

Mums nav zināmas nevienas divpusējās konvencijas, kas satur kolīziju tiesību normas un kurās Malta būtu viena no pusēm.

2 Kolīziju normu piemērošana

2.1 Vai tiesnesim ir pienākums pēc savas iniciatīvas piemērot kolīziju normas?

Tiesnesis *ex officio* nevar norādīt uz kolīziju tiesību normām; šādas normas piemēro tikai tad, ja vismaz viena no tiesvedības pusēm apgalvo, ka pastāv tiesību normu kolīzija. Pusei, kas iesniedz tiesai šādu lūgumu, tiesas prasību apmierināšanas nolūkā ir jāpierāda ārvalsts tiesiskā regulējuma saturs. Ja šāds lūgums netiek pausts vai ja nav attiecīgu pierādījumu, nacionālās tiesas lietu izskatīs atbilstoši Maltas tiesību aktiem.

2.2 Atgriezeniskā norāde

Maltas nostāja attiecībā uz atgriezeniskās norādes doktrīnas piemērošanu ir neskaidra. Kodificētas kolīziju tiesību normas ir ierobežotas, un tāpēc tiesām ļoti bieži ir jāpiemēro starptautisko privāttiesību nekodificētās normas, lai noteiktu, kuras tiesības attiecas uz konkrētu lietu. Būtībā Maltas tiesas uzskata — tā kā nav likumu, kas regulē starptautiskās privāttiesības, Maltas tiesām ir jāizmanto Anglijas vispārējo tiesību principi. Šajā ziņā Maltas tiesas ir pieņēmušas atgriezeniskās norādes piemērošanu anglosakšu tiesību izpratnē. Līdz ar to iznāk, ka atgriezeniskās norādes doktrīna netiek piemērota deliktā, apdrošināšanas un līgumu lietās. Tomēr tā tiek piemērota, izskatot lietas par testamentu spēkā esamību, prasības par nekustamo īpašumu ārvalstīs un ģimenes tiesību jautājumos.

2.3 Piesaistes kritērija izmaiņas

Katrā tiesību normu kolīzijas gadījumā skaidri nosaka attiecīgu laiku, kurā identificē vienojošo faktoru.

2.4 Izņēmumi kolīziju normu piemērošanā

Maltas tiesas var atteikties piemērot ārvalsts tiesību normas, kas ir pretrunā Maltas valsts politikai un ko var raksturot kā ārvalsts tiesību normas ieņēmumu jomā vai krimināltiesību normas.

2.5 Ārvalstu tiesību pārbaude

Ārvalsts tiesību piemērošanas pamats ir jāpierāda pēc būtības, nevis kā tiesību jautājums. Maltas tiesas var interpretēt nacionālos tiesību aktus, bet tās nedrīkst pašas interpretēt ārvalsts tiesību saturu. Lai izprastu ārvalsts tiesības, tiesa ieceļ ārvalsts tiesību ekspertus. Tāpat tiesas procesa puses kā daļu no pierādījumiem var iesniegt dažādu ekspertu sagatavotus ziņojumus.

Par pierādījumiem ir atbildīga puse, kas šādu paziņojumu ir iesniegusi, proti, atbildētājs.

3 Kolīziju normas

3.1 Līgumsaistības un tiesību akti

Lietās par līgumsaistībām valstīs, kas nav ES valstis, tiek piemērota 1980. gada Romas Konvencija, pamatojoties uz Romas konvencijas par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, (ratifikācijas) likumu, un Maltas likumu 482. nodaļu. No otras puses līgumsaistības ES valstīs regulē Romas I regula (Regula (EK) Nr. 593/2008) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām.

3.2 Ārpuslīgumiskās saistības

Kolīziju tiesību normas ārpuslīgumiskām saistībām nosaka Regula (EK) Nr. 864/2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām (zināma kā "Roma II").

3.3 Personas statuss, tā aspekti saistībā ar civilstāvokli (vārds, dzīvesvieta, rīcībspēja)

Maltas pilsonību iegūst piedzimstot, ja tēvs vai māte ir Maltas pilsonis/pilsone.

Persona nevar izvēlēties pilsonību, bet, sasniedzot pilngadību, var izvēlēties pastāvīgo dzīvesvietu. Pastāvīgā dzīvesvieta tiek norādīta atbilstoši vietai, kur persona uzturas ar nodomu nenoteiktu laika posmu vai pastāvīgi dzīvot attiecīgajā jurisdikcijā.

Spēju uzņemties konkrētas saistības, piemēram, stāties laulībā, slēgt līgumus, iesaistīties komercdarbībā, paust savu gribu u.t.t., nosaka konkrētā apgabala tiesību akti.

3.4 Tiesisko attiecību noteikšana starp vecākiem un bērniem, ieskaitot adopciju

3.4.1 Tiesisko attiecību noteikšana starp vecākiem un bērniem

Vecāka pienākumi pret bērnu ir noteikti Maltas Civillkodeksā, tomēr vecāka vara *ipso jure* tiek pārtraukta, bērnam sasniedzot astoņpadsmit gadu vecumu. Maltas tiesu jurisdikciju nosaka Regula (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību (Briseles IIa regula). Par to detalizētāk ir norādīts [attiecīgajā sadaļā](#).

3.4.2 Adopcija

Arī adopciju regulē Maltas Civillkodekss, ko Maltas tiesas piemēro katru reizi, kad lieta ietilpst to jurisdikcijā. Adopciju ārvalstīs Maltas tiesību akti atzīst, pamatojoties uz Konvenciju par bērnu aizsardzību un sadarbību starpvalstu adopcijas jautājumos.

3.5 Laulība, pāru kopdzīve bez laulības, partnerattiecības, laulības šķiršana, laulāto atšķiršana, uzturēšanas saistības

3.5.1 Laulība

Laulības oficiālo spēkā esamību regulē tās vietas tiesību akti, kurā laulība ir noslēgta. Maltā laulības formalitātes ir norādītas Maltas likumu 225. nodaļā (skatīt [Laulības likumu](#)). Minētais likums citu starpā nosaka laulības ierobežojumus. Viens no tur minētajiem ierobežojumiem ir tas, ka "laulība starp personām, no kurām viena nav sasniegusi sešpadsmit gadu vecumu, ir spēkā neesoša".

Maltā piemērojot tiesību aktus, tiek ņemta vērā laulāto dzīvesvieta.

3.5.2 Pāru kopdzīve bez laulības un partnerattiecības

Civiltiesisku savienību regulē Maltas likumu 530. nodaļa (Civiltiesisko savienību likums), kas savukārt atsaucas uz 255. nodaļu. Līdz ar to attiecībā uz civiltiesisko savienību ir jāievēro 255. nodaļā norādītās formalitātes un prasības.

3.5.3 Laulības šķiršana un laulāto atšķiršana

Maltas tiesas jurisdikcijā ietilpst tikai laulības šķiršanas lietas atbilstoši Regulai (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību. Par to detalizētāk ir norādīts [attiecīgajā sadaļā](#).

3.5.4 Uzturēšanas saistības

Maltai ir saistoša Regula Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās. Par to detalizētāk ir norādīts [attiecīgajā sadaļā](#).

3.6 Laulāto mantiskās attiecības

Maltā tiek piemērots tās vietas tiesību akts, kurā atrodas laulāto māja (*lex situs*). Civillkodeksa 1316. pants nosaka, ka ikviena Maltā noslēgta laulība ir iemesls iegūtas mantas kopībai. Turklāt ja laulība ir noslēgta ārpus Maltas, bet pēc tam laulātie apmetas Maltā, tad arī šāda laulība ir iemesls tādas iegūtas mantas kopībai, kas laulāto starpā rodas, tiklīdz viņi izveido dzīvesvietu Maltā, ja vien iepriekš nav noslēgts līgums par iegūtas mantas kopības šķiršanu.

3.7 Testamenti un mantojums

Testamentu un mantojumu lietās Maltas tiesas konsekvēnti ir pieņēmušas vispārējās tiesības (*common law*). Tāpēc "likumiskās mantošanas gadījumos (t.i., kad nav testamentu) uz kustamā īpašuma mantošanu attiecas tās vietas tiesību akti, kura bija testatora dzīvesvieta nāves brīdī; uz nekustamā īpašuma mantošanu attiecas tās jurisdikcijas tiesību akti, kurā īpašums atrodas. Ja ir atstāts testaments, testatora rīcībspēju sastādīt testamentu nosaka tās dzīvesvietas tiesību akti, kurā testators dzīvoja testamentu sastādīšanas datumā. Legatāram piemīt rīcībspēja saņemt kustamo īpašumu, ja šāda rīcībspēja viņam piemīt atbilstoši paša dzīvesvietas tiesību aktiem vai testatora dzīvesvietas tiesību aktiem". Turklāt "testaments ir oficiāli spēkā esošs, ja tas atbilst ikvienam no šiem tiesību aktiem: testamentu sastādīšanas vietas tiesību aktiem (t.i., parasti tā parakstīšanas vai apliecināšanas vietā); testatora dzīvesvietas, pastāvīgās dzīvesvietas vai pavalstniecības vietas tiesību aktiem, kas ir spēkā testamentu sastādīšanas laikā; testatora dzīvesvietas, pastāvīgās dzīvesvietas vai pavalstniecības vietas tiesību aktiem, kas ir spēkā testatora nāves brīdī. Tāpat ar testamentu var oficiāli nodot nekustamo īpašumu, ja testaments atbilst tās jurisdikcijas tiesību aktiem, kurā īpašums atrodas."

3.8 Nekustamais īpašums

3.9 Maksātnespēja

Maltai ir saistoša Regula (EK) Nr. 1346/2000 par maksātnespējas procedūrām (ar grozījumiem). Šī Regula citu starpā nosaka attiecīgu reglamentu tiesvedībā, kas ietver pilnīgu vai daļēju parādnieka mantas atsavināšanu un likvidatora iecelšanu, ja parādnieka galvenās intereses ir ES dalībvalstī. Ja izskatāmās lietas neietilpst Regulas (EK) Nr. 1346/2000 jurisdikcijā, bet Maltas tiesas jurisdikcijā, tiek piemēroti Maltas tiesību akti; tas notiek, ja uzņēmumus ir reģistrēti Maltā.

Lapa atjaunināta: 11/04/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.